

Opzet accreditatiesysteem nascholingsactiviteiten instructeurs Eerste Hulp

Het Oranje Kruis
april 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Eisen voor de verlenging van het diploma instructeur Eerste Hulp na 2 jaar.....	5
Uitwerking van de verschillende onderdelen	6
EH vaardigheden	6
1. bewijs: beheersing alle eindtermen	6
2. nascholing EH vaardigheden:.....	7
Instructievaardigheden.....	8
3. bewijs: beheersing alle eindtermen	8
4. nascholing Instructievaardigheden:	9
EH- of Instructievaardigheden.....	10
5. nascholing extra's:.....	10
Accreditatieaanvragen.....	11
Pilot 2009-2010	13
Bijlage 1: Lijst van onderwerpen voor de beheersing Eerste Hulp eindtermen.....	14

Inleiding

Het Oranje Kruis kreeg de afgelopen jaren steeds vaker vragen of bepaalde “scholingen”, zoals het bijwonen van onze studiedag, training op het gebied van competentiegericht onderwijs in de eigen werksituatie, ook mee konden tellen voor de nascholing van instructeur Eerste Hulp. Ook bleek er behoefte aan specifieke nascholing i.v.m. de doelgroep en werd Het Oranje Kruis regelmatig gevraagd om strenger toe te zien op de kwaliteit van de nascholing.

Het bestaande systeem van bijscholing voor instructeurs gaf onvoldoende mogelijkheden om aan deze wensen te voldoen. Met een groot aantal organisaties uit het werkveld is in 2005 een eerste discussie gevoerd over de mogelijkheden van accreditatie bij de nascholing van instructeurs Eerste Hulp.

Sinds april 2008 loopt er een project om een accreditatiesysteem op te zetten. Het afgelopen cursusjaar (2008-2009) heeft er een pilot plaatsgevonden. Hieraan deden 13 rayons met 12% van het totaal aantal instructeurs mee. Voor deze instructeurs zijn digitale persoonlijke dossiers aangemaakt, die toegankelijk zijn voor de betrokken instructeur en Het Oranje kruis. In december 2008 en maart 2009 vonden twee officiële evaluatierondes plaats onder alle deelnemende instructeurs.

Dankzij de medewerking van deze mensen hebben wij goed kunnen uittesten hoe het accreditatiesysteem in de praktijk werkt. Mede op grond van hun ervaringen hebben wij kunnen vaststellen dat:

- een accreditatiesysteem wenselijk is
 - het accreditatiesysteem in deze vorm nog niet goed bruikbaar is
- Besloten is het systeem grondig aan te passen en volgend cursusjaar opnieuw een pilot uit te voeren voordat volledige invoering kan plaatsvinden.

Wat betekent accreditatie eigenlijk?

Accreditatie betekent letterlijk: erkennen.

Andere definities zijn:

- in het onderwijs, het verlenen van een keurmerk dat aangeeft dat aan bepaalde maatstaven wordt voldaan
- het behalen van punten
- minder specifiek: Onderwijskwaliteitszorg.

Die zorg voor kwaliteit vindt Het Oranje Kruis belangrijk. Zij is bezig om zich als instelling te certificeren. Het accreditatiesysteem zal hiervan deel uitmaken.

Hiermee wil Het Oranje Kruis de lat niet hoger leggen, maar beter waar maken wat zij zegt te doen. N.l. dat Het Oranje Kruis de buitenwereld garandeert dat iemand met een instructeursdiploma van Het Oranje Kruis de competenties beheerst.

Het nu ontwikkelde model is een goede stap in die richting, maar wordt zeker ook gezien als een groeimodel waarbij aanscherping zal plaatsvinden.

We hechten belang aan een goed werkend accreditatiesysteem met het oog op de kwaliteit van de instructeurs Eerste Hulp. Deze vormen een belangrijke schakel naar de kwaliteit van de Eerste Hulp in Nederland.

Doelstellingen van het accreditatiesysteem:

- ruimte voor individuele leertrajecten (maar ook op "oude" manier via het volgen van het volledige rayonprogramma)
- specialisatie aanbod mogelijk
- kwaliteitsbewaking
- het is tot stand is gekomen in samenwerking met de verschillende betrokkenen
- het wordt gedragen door minimaal 70% van de instructeurs

Advies tot grondige aanpassing n.a.v. pilot cursusjaar 2008-2009

Op grond van de resultaten van de pilot is er een advies tot grondige aanpassing opgesteld door de projectgroep (bestaande uit vertegenwoordigers uit het veld), de klankbordgroep (bestaande uit afgevaardigden van besturen van verschillende geledingen van het veld) en de accreditatiecommissie (bestaande uit onafhankelijke deskundigen).

Wat betekent deze aanpassing?

Er is een ander model ontwikkeld:

- dat eenvoudiger is qua opzet dan het uitgeteste systeem
- waarbij het aantal categorieën is beperkt
- dat overzichtelijk is
- dat duidelijke handvatten geeft waaraan een rayonprogramma moet voldoen
- waarbinnen een individueel traject mogelijk is, maar het volgen van het eigen rayonprogramma ook
- dat gebaseerd is op de eindtermen van de opleiding instructeur Eerste Hulp
- waarbij een instructeur niets zelf in hoeft te voeren in zijn persoonlijk dossier, maar het kan wel
- waarbij de instructeur zelf verantwoordelijk is voor zijn persoonlijk dossier, maar dit kan overdragen aan zijn/haar rayon
- dat gebruiksvriendelijker is. Om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten zullen we de gebruikte taal zoveel mogelijk aanpassen en duidelijke gebruikshandleidingen maken.

Consequentie:

De noodzakelijke aanpassingen zijn van dien aard dat er besloten is om volgend cursusjaar (2009-2010) opnieuw een pilot uit te voeren voordat volledige invoering plaatsvindt (cursusjaar 2010-2011)

Rayons kunnen zich vóór 15 juni aanmelden voor de pilot van het komend cursusjaar (2009-2010) bij het secretariaat van de accreditatie 070-3383225 of accreditatie@ehbo.nl

Eisen voor de verlenging van het diploma instructeur Eerste Hulp na 2 jaar

EH vaardigheden	
1. bewijs ¹ : beheersing alle eindtermen	a.d.h.v. competentielijsten <i>N.B.: voor dit onderdeel is de periode 4 jaar i.p.v. 2 jaar</i>
2. nascholing*: direct gerelateerd aan de eindtermen	minimaal 12 punten
Instructievaardigheden	
3. bewijs ¹ : beheersing alle eindtermen	1 'beoordeelde' les
4. nascholing*: direct gerelateerd aan de eindtermen	minimaal 12 punten
EH- of Instructievaardigheden	
5. nascholing*: extra's: wel met duidelijke relatie tot EH en/of instructie	maximaal 4 punten (niet verplicht)
<i>*totaal nascholing(onderdelen 2, 4 en 5)</i>	<i>minimaal 28 punten</i>

Richtlijn voor de waardering van activiteiten:	
activiteit	Aantal punten per uur
Nascholing bij een rayon	2
Nascholing buiten het rayon: bv een congres, symposium, studiedag, etc.	1

¹ Bewijs: datgene waarmee de competentie wordt aangetoond

Uitwerking van de verschillende onderdelen

EH vaardigheden

1. bewijs: beheersing alle eindtermen

- EH vaardigheden
- Verbandleer & kleine ongevallen

Indien van toepassing:

- AED bediener (tot 2011; daarna valt dit onder EH vaardigheden)
- EH aan kinderen
- EH bij wandelletsel
- EH bij sportletsel

Criteria:

- beoordeling van de competenties van de instructeur a.d.h.v. standaard competentielijsten (zie bijlage 1)
- de werkwijze waarop een rayon dit doet wordt niet voorgeschreven; de werkwijze moet wel worden beschreven en ingediend

Wie vraagt accreditatie aan?:

- het rayon (geen andere aanbieders)

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens?

- een beschrijving van de werkwijze hoe de beoordeling plaatsvindt
Toelichting: hierbij valt te denken aan:
 - b.v. stations, toetsing tijdens nascholing, etc.
 - bij wie de bevoegdheid van de beoordeling ligt

N.B.: een complete beschrijving voldoet vooralsnog. In het kader van het groeimodel zal de werkwijze op den duur wel echt een punt van accreditatie zijn. Tijdens de pilot van 2009-2010 zal er zicht komen op eventueel divers aangeboden werkwijzen. Op grond hiervan kan er een advies worden opgesteld t.a.v. goede werkwijze(n).

Wie 'beoordeelt' de aanvraag?:

- het secretariaat van de accreditatie van Het Oranje Kruis

Wie zorgt voor de bijschrijving in de persoonlijke dossiers van de instructeurs?:

- het rayon
- N.B.: op dit moment wordt nog onderzocht hoe dit het best en eenvoudigst gerealiseerd kan worden

2. nascholing EH vaardigheden:

Criteria:

- direct gerelateerd aan de basis eindtermen
- moet bijdrage aan verdieping/groei
- volgens laatste druk / richtlijnen
- bij individuele aanvragen moet er altijd een bewijs van deelname worden bijgeleverd

Wie vraagt accreditatie aan?:

- een aanbieder b.v. het rayon
- of de individuele instructeur

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door een aanbieder?

- (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wordt bereikt met de scholing?
of Wat zou een instructeur aan het einde van de scholing moeten beheersen?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

N.B.: in het kader van het groeimodel kan het zijn dat leerdoelen in de toekomst SMART geformuleerd moeten worden

SMART staat voor:

Specifiek (=duidelijk en concreet; waarneembaar)

Meetbaar (= te bepalen in welke mate het doel bereikt is)

Acceptabel (=draagvlak voor zijn)

Realistisch (=haalbaar)

Tijdgebonden (=wanneer)

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door de individuele instructeur bij een individuele aanvraag?

- Uw (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wilde u leren van deze nascholing?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

Wie beoordeelt de aanvraag?:

- de accreditatiecommissie

Wie zorgt voor de bijschrijving in de persoonlijke dossiers van de instructeurs?:

- een aanbieder b.v. het rayon of
- het secretariaat van de accreditatie van Het Oranje Kruis

Instructievaardigheden

3. bewijs: beheersing alle eindtermen

Criteria:

- m.b.v. een checklist een les in het rayon of EH cursus 'beoordelen'
- dit hoeft niet voor alle aanvullende modules opnieuw; uitzondering hierop is 'instructeur jeugd B' i.v.m. de doelgroep. In die situatie is de beoordeelde les in het kader van een jeugd B opleiding.

N.B.: in het kader van het groeimodel staat 'beoordelen' tussen aanhalingstekens. De verantwoordelijkheid om te bepalen of een instructeur didactisch nog competent is ligt bij het rayon. Dit moet worden geregistreerd in het accreditatiesysteem. Hiervoor komt een checklist als hulpmiddel ter beschikking, die nu nog niet ingediend hoeft te worden.

In de toekomst wordt dit een echte beoordeling a.d.h.v. een formele beoordelingslijst. Het Oranje Kruis overweegt herformulering van de eindtermen op het gebied van didactiek.

Wie vraagt accreditatie aan?:

- het rayon (geen andere aanbieders)

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens?

- bij wie de bevoegdheid van de beoordeling ligt
- verder alleen standaardgegevens zoals data

Wie beoordeelt de aanvraag?:

- het secretariaat van de accreditatie van Het Oranje Kruis

Wie zorgt voor de bijschrijving in de persoonlijke dossiers van de instructeurs?:

- het rayon

N.B.: op dit moment wordt nog onderzocht hoe dit het best en eenvoudigst gerealiseerd kan worden (m.b.v. een accreditatieaanvraag of met een speciale autorisatie)

4. nascholing Instructievaardigheden:

Criteria:

- direct gerelateerd aan de basis eindtermen
- verdieping/groei
- bij individuele aanvragen moet er altijd een bewijs van deelname worden bijgeleverd

Wie vraagt accreditatie aan?:

- een aanbieder b.v. het rayon
- of de individuele instructeur

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door een aanbieder?

- (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wordt bereikt met de scholing?
of Wat zou een instructeur aan het einde van de scholing moeten beheersen?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

N.B.: in het kader van groeimodel kan het zijn dat leerdoelen in de toekomst SMART geformuleerd moeten worden
(voor een toelichting op SMART: zie onder 2. nascholing EH vaardigheden)

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door de individuele instructeur bij een individuele aanvraag?

- Uw (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wilde u leren van deze nascholing?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

Wie beoordeelt de aanvraag?:

- de accreditatiecommissie

Wie zorgt voor de bijschrijving in de persoonlijke dossiers van de instructeurs?:

- een aanbieder b.v. het rayon of
- het secretariaat van de accreditatie van Het Oranje Kruis

EH- of Instructievaardigheden

5. nascholing extra's:

Criteria:

- binding met EH en/of instructie
- bij individuele aanvragen moet er altijd een bewijs van deelname worden bijgeleverd

Wie vraagt accreditatie aan?:

- een aanbieder b.v. het rayon of
- de individuele instructeur

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door een aanbieder?

- (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wordt bereikt met de scholing?
of Wat zou een instructeur aan het einde van de scholing moeten beheersen?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

N.B.: in het kader van groeimodel kan het zijn dat leerdoelen in de toekomst SMART geformuleerd moeten worden.
(voor een toelichting op SMART: zie onder 2. nascholing EH vaardigheden)

Wat zijn de aan te leveren inhoudelijke gegevens door de individuele instructeur bij een individuele aanvraag?

- Uw (leer)doel(en) van de nascholing
Toelichting: Wat wilde u leren van deze nascholing?
- omschrijving inhoud / programma nascholing
Toelichting: korte uitleg van de opzet van de nascholing of de mogelijkheid tot bijvoegen programma waaruit blijkt hoe aan de leerdoelen wordt gewerkt.

Wie beoordeelt de aanvraag?:

- de accreditatiecommissie

Wie zorgt voor de bijschrijving in de persoonlijke dossiers van de instructeurs?:

- een aanbieder b.v. het rayon of
- het secretariaat van de accreditatie van Het Oranje Kruis

Accreditatieaanvragen

Hoe gaat een accreditatie aanvraag?:

- digitaal via een automatiseringsprogramma, PE-online; hiervoor komen handleidingen ter beschikking
- de onderdelen in de aanvragen zijn te verdelen in:
 - standaardgegevens zoals data, uren e.d.
 - inhoudelijke gegevens van de nascholingsactiviteit (zoals beschreven bij de uitwerking van de verschillende onderdelen)
- in het PE-online systeem heeft elke instructeur zijn eigen persoonlijke dossier. Om deze te activeren had men tijdens de pilot van het afgelopen cursusjaar zijn/haar relatiecode nodig. Dit leverde veel problemen op. Hiervoor wordt een andere oplossing gezocht.

Aanvraagtermijn

- Voor een aanbieder van de nascholingsactiviteiten (b.v. een rayon) is de aanvraagtermijn voor accreditatie minimaal twee maanden vóór de datum van de nascholingsactiviteit.
- Voor de individuele activiteiten is de aanvraagtermijn maximaal 6 maanden na de datum van de nascholingsactiviteit.

Accreditatiecommissie

Het beoordelen van en toekennen van punten aan nascholingsactiviteiten gebeurt door een accreditatiecommissie. Deze is aangesteld door het bestuur van Het Oranje Kruis. De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van diverse geledingen van het veld en een medewerker van Het Oranje Kruis.

De accreditatiecommissie heeft als doel het niveau van de nascholing tot een door verantwoordelijke instanties gewenste hoogte te houden/te brengen.

Deze commissie beoordeelt alle accreditatieaanvragen aan de hand van vastgestelde criteria. Het gaat dan om het beoordelen van de onderdelen van de rayonprogramma's en van de opleidingsinstituten, programma's van aanbieders van congressen, studiedagen en seminars maar ook om individuele aanvragen van instructeurs. De beoordeling vindt plaats uiterlijk 5 weken na het in behandeling nemen van de aanvraag.

Visitatiecommissie

Tevens wordt er een visitatiecommissie aangesteld die tot taak heeft geaccrediteerde nascholingsbijeenkomsten te bezoeken en uitvoering en inhoud van het programma te beoordelen aan de hand van gestandaardiseerde formulieren. De uitslag gaat naar de accreditatiecommissie.

Verlenging van diploma's per 1 oktober

De verlenging van de instructeursdiploma's vinden plaats één keer per twee jaar op 1 oktober. Bij automatisering telt alle nascholing binnen die 2 jaar (b.v. 1-10-2009 t/m 1-10-2011) voor die periode. De consequentie hiervan is dat nascholing in september (van b.v. 2009) valt binnen het cursusjaar daarvoor (2008-2009). Er wordt bekeken hoe dit het beste opgelost kan worden.

Verantwoordelijkheid persoonlijk dossier

De instructeur is zelf verantwoordelijk voor zijn/haar dossier. Als de instructeur dit wil kan hij/zij dit in overleg overdragen aan zijn/haar rayon.

Pilot 2009-2010

Rayons kunnen zich vóór 15 juni aanmelden voor de pilot van het komend cursusjaar (2009-2010) bij het secretariaat van de accreditatie 070-3383225 of accreditatie@ehbo.nl

Vanaf 15 juli 2009 is het automatiseringsprogramma operationeel voor de nieuwe pilot.

Dispensatieregeling:

Wij gaan er vanuit dat dit model in grote lijnen ook het 'definitieve' model zal worden. Mocht het echter zo zijn dat instructeurs, door de opzet van dit model en de pilot, niet voldoen aan de eisen voor verlenging van het instructeursdiploma, dan krijgt men (omdat het een pilot betreft) een half jaar dispensatie.

Welke eisen tellen voor het pilotjaar?

De eisen zijn opgesteld vanuit praktisch oogpunt. Tijdens de pilot is het belangrijk om alle onderdelen uit te testen.

Aangezien de pilot één jaar duurt, moet volgend cursusjaar aan 'de helft' van de eisen worden voldaan.

Concreet:

onderdeel 1: een kwart van de competenties

onderdeel 2: minimaal 6 punten

onderdeel 3: geheel

onderdeel 4: minimaal 6 punten

onderdeel 5: maximaal 2 punten

Totaal nascholing (onderdelen 2, 4 en 5) minimaal 14 punten

Verdere informatie voor de pilotdeelnemers volgt na 15 juni. Daarnaast houden iedereen op de hoogte d.m.v. de relatienieuwsbrief, Reddingswezen en de website (www.ehbo.nl).

Bij vragen kunt u contact opnemen met het secretariaat van de accreditatie 070-3383225 of accreditatie@ehbo.nl

Bijlage 1: Lijst van onderwerpen voor de beheersing Eerste Hulp eindtermen

T.a.v. onderstaande onderwerpen zal een instructeur één keer per 4 jaar moeten bewijzen dat hij/zij nog competent is in het verlenen van Eerste Hulp

EH vaardigheden en Verbandleer & kleine ongevallen

- Vijf belangrijke punten
- Noodvervoersgreep van Rautek
- Ondersteunend vervoer
- bewustzijnsstoornissen
- ademhalingsstoornissen
- Vrijhouden luchtweg (stabiele zijligging)
- Reanimeren incl. AED²
- Ernstig uitwendig bloedverlies
- Flauwte
- Verslikking
- Shock
- Vergiftiging
- Wondverzorging
- Doordringende borstwond en buikwond
- Kneuzing en verstuiking
- Botbreuken en ontwrichting
- Oogletsel
- Warmteletsel: brandwond en oververhitting
- Koudeletsel: bevriezing en onderkoeling
- Elektriciteitsletsel

Kleine ongevallen:

- Bloedneus
- Voorwerp in neus, oor of huid
- Insectensteken
- Tekenbeten
- Kwallensteken
- Uitgeslagen tanden, tand door de lip
- Slangenbeten

Eerste Hulp aan kinderen

- Reanimeren incl. AED
- Verslikking
- 1 EH vaardigheid toegespitst op kinderen

² Hierbij kan een rayon uitgaan van een geldig bewijs van de ERC/NRR

Eerste Hulp bij wandelletsel

- Blaren
- 1 EH vaardigheid toegespitst op wandelletsel

Eerste Hulp bij sportletsel

- Blaren
- 1 EH vaardigheid toegespitst op sportletsel